

PS-VIII.431.23.2025.WPut

Pani
Anna Solecka
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubiszynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz. U. z 2025 r., poz. 49), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) - zespół kontrolny w składzie:

1. Wirginia Put - Sobania - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 227-1-1/2025 z dnia 21 sierpnia 2025 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Monika Mach – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 227-2/2025 z dnia 21 sierpnia 2025 r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził czynności kontrolne w okresie od **12 września 2025 r. do 23 października 2025 r., w tym 1 dzień (12 września 2025 r.)** w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiszynie, przy ul. Dworcowej 30f, 66-433 Lubiszyn. Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na rok 2025.

Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji wybranych zadań gminy z zakresu wspierania rodziny.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2024 r. do 11 września 2025 r.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Akta kontroli: str.: 1-13

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Anny Soleckiej, Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiszynie, która również udzielała wyjaśnień podczas kontroli, zgodnie z posiadanym upoważnieniem z 20 grudnia 2024 r. nr 129/2024 do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz wydawania w tych sprawach decyzji – wydanym przez Wójta Gminy Lubiszyn.

W toku kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Kwalifikacje i szkolenia asystenta rodziny.
 2. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
 3. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
 4. Realizację zadań asystenta rodziny, określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- a) Jako próbę badawczą do kontroli wybrano dokumentację 5 rodzin *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Ustaień kontroli dokonano również na podstawie publikowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej resortowego sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za I i II półrocze 2024 roku oraz I półrocze 2025 roku, a także na podstawie jednorazowego sprawozdania pod nazwą: Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem” – za I i II półrocze 2024 r. oraz I półrocze 2025 r.

Akta kontroli: str.:1-320

Ocena skontrolowanej działalności

1. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

1.1. Kwalifikacje asystenta rodziny

Zgodnie z przeanalizowaną dokumentacją, w okresie podlegającym kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiszynie zatrudniony był 1 asystent rodziny - na umowę o pracę, w pełnym wymiarze etatowego czasu pracy. Biorąc pod uwagę kwalifikacje pracownika, Zespół kontrolny uznaje, że spełniał on wymagania na zajmowane stanowisko¹. Dodatkowo stwierdzono, że asystent rodziny zweryfikowany został w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym².

Akta kontroli: str.: 31-51

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Uczestnictwo asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje

W toku kontroli zbadano również kwestię systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną - w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie³.

Przyjmuje się, że systematyczne podnoszenie kwalifikacji oznacza podjęcie szkolenia, bądź innej formy samokształcenia przynajmniej raz w roku.

¹art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

²art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

³art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

Asystent rodziny zatrudniony w GOPS w Lubiszynie w okresie podlegającym kontroli uczestniczył w 14 szkoleniach, których tematyka była zgodna z wykonywanymi przez niego zadaniami. Pracownik odbył 10 szkoleń w 2024 roku oraz 4 szkolenia w 2025 r.

Akta kontroli: str.: 31-51

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Obejmowanie rodzin opieką asystenta rodziny

Jak wynika z przepisów prawa, asystent rodziny, zatrudniony w jednostce na cały etat, może w jednym czasie pracować maksymalnie z 15 rodzinami⁴.

Z przesłanej przez Kierownika jednostki dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą, w sumie 21 rodzin z terenu gminy Lubiszyn zmagano się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Wszystkie te rodziny objęto opieką asystenta rodziny. Z 12 rodzinami zakończono współpracę ze względu na: *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

W przypadku 4 rodzin po kilku miesiącach wznowiono asystenturę. Na dzień kontroli pod opieką asystenta rodziny znajdowało się 13 rodzin.

W rodzinach, z którymi asystent rodziny zakończył pracę – a nadal mieszkały na terenie gminy – prowadzony był 3-miesięczny monitoring.

Akta kontroli: str.: 59-62, 64, 69- 70

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Planowanie pracy z rodziną oraz dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny

Asystent rodziny, wypełniając swoje zadania, jest obowiązany prowadzić systematyczną i szczegółową dokumentację. Nie rzadziej niż co pół roku, należy sporządzać okresową ocenę sytuacji rodziny⁵, aby na jej podstawie aktualizować plany pracy, uwzględniając zmieniające się okoliczności.

a) Okresowa ocena sytuacji rodziny

W okresie podlegającym kontroli dla wszystkich rodzin, których teczki poddane zostały analizie w trakcie czynności kontrolnych, sporządzonych zostało w sumie 14 formularzy okresowej oceny sytuacji rodziny. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Dokumenty tworzone były nie rzadziej niż co pół roku, a nawet częściej (dot. rodziny A, C). Struktura dokumentu w każdym przypadku była taka sama. Asystent rodziny w dokumencie opisywał sytuację rodziny przed bieżącym okresem sprawozdawczym. Wyczerpująco opisane zostały również aktualne działania i postępy w pracy z rodziną, cel główny, cele szczegółowe, zadania wykonane przez rodzinę i na rzecz rodziny, efekty tych działań, postępy rodziny w ciągu ostatnich 6 miesięcy, rokowania, plan pracy na kolejne pół roku, wnioski i uwagi. Informacje zawarte w ocenie były zgodne z pozostałą dokumentacją. Zespół kontrolny stwierdza, że taki sposób prowadzenia dokumentacji pozwalał w prosty sposób na rozeznanie się w sytuacji rodziny oraz jej postępkach. Okresowe oceny sytuacji rodziny podpisane były przez asystenta rodziny oraz Kierownika

⁴art.15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

⁵art.15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

Ośrodka. Zawierały również informację o dacie utworzenia dokumentu oraz o okresie, którego dotyczyły.

Akta kontroli: str.: 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

b) Plan pracy z rodziną

Asystent rodziny powinien sporządzić, a następnie systematycznie modyfikować plan pracy z rodziną, który opracowywany jest we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym⁶. Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań, mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji wraz z przewidywanymi efektami⁷.

Przepisy prawa wprawdzie nie wskazują wprost obowiązku systematycznego aktualizowania dokumentu, jednak przyjmuje się, że zmian w planie należy dokonywać po każdej ocenie okresowej – w odstępach nieprzekraczających 6 miesięcy - bądź po wystąpieniu ważnej zmiany w życiu rodziny. Analiza dokumentacji teczek rodzin z próby kontrolnej wykazała, że w okresie podlegającym kontroli sporządzonych zostało w sumie 15 planów pomocy rodzinie *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) oraz 2 aktualizacje planów *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Biorąc pod uwagę terminowość sporządzanych dokumentów stwierdzić należy, że były one sporządzane nie rzadziej niż co pół roku. Omawiane plany były konstruowane w sposób jednolity i prawidłowy. W metryczce zawarto podstawowe informacje nt. rodziny. W części głównej opisano przyczyny trudnej sytuacji w rodzinie, zasoby, możliwości i ograniczenia rodziny, cel główny, cele szczegółowe oraz działania, jakie należało podjąć w kierunku poprawy sytuacji rodziny. Wskazano osoby odpowiedzialne za realizację działań (rodzina, asystent rodziny). Jako termin realizacji działań często używano określenia „w realizacji”- również w rodzinach, z którymi asystent rodziny dopiero rozpoczynał współpracę. Zespół kontrolny wskazuje, aby dla wszystkich działań, dla których jest to możliwe, wskazać konkretne terminy ich realizacji. Przykładowo: zapisanie dziecka na diagnozę, złożenie dokumentów do sądu, wypełnienie dokumentów do przedszkola, złożenie podania, zapisanie się na terapię, nawiązanie pracy ze streetworkerem, czy zapisanie się na wskazany w planie kurs, wymaga zapisania konkretnej daty w planie pomocy rodzinie. Wyznaczenie precyzyjnych terminów do konkretnych działań z jednej strony pozwoli asystentom rodziny łatwiej weryfikować postępy klientów, z drugiej strony uświadomi klientów o odnoszonych przez nich sukcesach. Wzory dokumentu, z których warto skorzystać przy tworzeniu dokumentów, zawarte są w publikacji Izabeli Krasiejko⁸. Wszystkie plany pomocy rodzinie oraz ich aktualizacje zawierały podpisy rodziny, pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz Kierownika.

Akta kontroli: str.: 74-313, 315-320

⁶ art.15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

⁷ art.15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

⁸ I. Krasiejko: „Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne.” Warszawa 2016.,

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w planach pracy z rodziną wskazywać konkretne terminy realizacji działań,
- przy tworzeniu dokumentów, korzystać ze wskazówek zawartych w publikacji Izabeli Krasiejko.

c) Monitorowanie rodzin przez asystenta rodziny

Asystent rodziny monitorował rodziny poprzez wejścia w środowisko, które opisywane były w dokumentach pt. "Karta indywidualnego planu pracy z rodziną". Wielokrotnie pracownik sporządzał dodatkowe notatki z wejść w środowisko. Monitorowanie środowiska odbywało się także poprzez rozmowy telefoniczne z członkami rodzin, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W przypadku dłuższej nieobecności asystenta *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) rodziny współpracujące z asystentem zostały w tym czasie objęte wsparciem pracowników socjalnych. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Karty indywidualnego planu pracy z rodziną każdorazowo podpisane były przez asystenta oraz rodzinę, co jest bardzo dobrą praktyką. Pozwala to rodzinie na zapoznanie się z informacjami zawartymi w formularzu – zwłaszcza z zaleceniami asystenta i uwagami na temat funkcjonowania rodziny. Pracownik zazwyczaj wchodził w środowisko od 1- 3 razy w miesiącu. Zespół kontrolny wskazuje, że w przypadku rodzin, które potrzebują wzmożonego wsparcia, należałoby częściej monitorować środowisko. Pozwoli to pracownikowi na bieżąco orientować się w sytuacji rodziny. Z uwagi na brak zapisów z godzin wejścia i wyjścia w środowisko, Zespół kontrolny nie może odnieść się do czasu trwania wizyt. W związku z powyższym, zalecane jest, aby w formularzach z monitoringu wpisywać długość wizyty oraz wskazywać, o jakiej porze dnia miała ona miejsce. Należy pamiętać, że krótkie wizyty nie pomogą w nawiązaniu relacji z rodzinami, co może negatywnie wpłynąć na współpracę. Ważne jest także, aby wejścia w środowisko odbywały się również w godzinach popołudniowych - zwłaszcza w rodzinach, w których dzieci uczęszczają do szkół lub przedszkoli.

Akta kontroli: str.: 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w przypadku rodzin, które potrzebują wzmożonego wsparcia częściej monitorować środowisko,
- każdorazowo w notatkach wskazywać godziny wejścia/wyjścia w środowisko.
- wizytować środowiska rodzin również w godzinach popołudniowych.

1.5. Poradnictwo specjalistyczne

Jak wynika z przepisu ustawy⁹, gmina ma obowiązek zapewniać rodzinom dostęp do porad specjalistycznych.

Na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiszynie w zakładce „Wsparcie rodziny” dostępne są informacje na temat możliwego do uzyskania wsparcia

⁹art. 176 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

specjalistycznego oraz dane teleadresowe instytucji wspierających osoby w kryzysie, takich jak: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Stowarzyszenie MONAR, Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii, Specjalny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Na terenie gminy osoby w kryzysie mogły także uzyskać wsparcie m.in. psychologa, instruktora ds. terapii i uzależnień, radcy prawnego, streetworkera, neurologopedy.

Dodatkowo, przesłana dokumentacja wskazywała, że pracownik proponował wsparcie specjalistyczne rodzinom, których teczki poddane były analizie:

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Akta kontroli: str.: 27, 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

a) Placówki wsparcia dziennego

W myśl przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci¹⁰. Zajęcia w tego typu świetlicach są kierowane głównie do dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

W okresie podlegającym kontroli na terenie gminy Lubiszyn - w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiszynie - zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Lubiszyn nr XXXVIII/308/2022 z 15 września 2022 r., funkcjonowała Placówka Wsparcia Dziennego, prowadzona w formie pracy podwórkowej. Placówka Wsparcia Dziennego funkcjonuje od 1 września 2023 r. jako świetlica podwórkowa „Lubnianka” przy Stowarzyszeniu Przyjaciół Szkoły Podstawowej „PROMYK” w Lubnie. Do placówki uczęszczało 15 dzieci, zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu, w poniedziałki i czwartki w godzinach 12:45 - 15:45. Do placówki w pierwszej kolejności uczęszczać mogły dzieci wskazane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiszynie.

Akta kontroli: str.: 55-58, 63, 65-68

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.6. Rodziny wspierające

Jak wynika ze sprawozdania w CAS, na terenie gminy Lubiszyn, w okresie podlegającym kontroli nie funkcjonowały formalne rodziny wspierające. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika jednostki 15 września br., na terenie gminy nie funkcjonują formalne rodziny wspierające, z uwagi na brak zgłoszeń ze strony mieszkańców. Rodziny z trudnościami były jednak wspierane przez rodziny wspierające nieformalne (rodziny zaprzyjaźnione) w ramach pomocy sąsiedzkiej. Asystent rodziny w okresie podlegającym kontroli rozmawiał z mieszkańcami i motywował ich do podpisania umowy. Działania te nie przyniosły jednak oczekiwanego rezultatu. W dokumentacji przesłanej przez Ośrodek

¹⁰art. 176 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

znajdowały się notatki z 7 sierpnia 2025 r. oraz 4 listopada 2024 r., w których asystent rodziny opisuje podejmowane z mieszkańcami gminy rozmowy, na temat możliwości zostania rodziną wspierającą. Na stronie internetowej oraz tablicy informacyjnej w siedzibie GOPS Lubiszyn widnieje informacja, że ośrodek poszukuje rodzin wspierających.

Na dzień kontroli jednostka posiadała opracowane procedury ustanawiania rodzin wspierających, wprowadzone Zarządzeniem Kierownik Ośrodka Nr 17/2024 z 30 grudnia 2024 r. Załączniki do zarządzenia zawierały opracowane wzory wniosku, oświadczenia, porozumienia i umowy. Powyższe informacje opublikowane zostały również na stronie internetowej Ośrodka, w zakładce „wsparcie rodziny”¹¹.

Akta kontroli: str.: 28-30

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

2.1 Praca z rodziną na rzecz reintegracji

W przypadkach, gdy dzieci z terenu gminy są umieszczane w pieczy zastępczej, asystent rodziny powinien podejmować próby prowadzenia pracy z rodzicami biologicznymi w celu powrotu małoletnich do domu. Z danych przekazanych przez Kierownika GOPS wynika, że w okresie objętym kontrolą 29 dzieci Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) przebywało w pieczy zastępczej. Nie ze wszystkimi rodzicami asystent mógł podjąć współpracę. Kiloro rodziców zmarło, część miała odebraną władzę rodzicielską, niektórzy zamieszkiwali poza terenem gminy lub odmówili współpracy z asystentem rodziny. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). W przypadku rodziny *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902), asystent rodziny prowadzi działania w kierunku reintegracji. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Zespół kontrolny sugeruje, aby w sytuacjach, gdy rodziny biologiczne po umieszczeniu dzieci w pieczy, nie chcą współpracować z asystentem – poczynić starania, aby swoją odmowę wyraziły w formie pisemnej.

Akta kontroli: 53-54, 69, 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje:

- każdorazowo, w przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, dokonywać prób podjęcia współpracy z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka,
- pozyskiwanie od rodzin na piśmie odmowy współpracy z asystentem na rzecz reintegracji.

¹¹ <https://lubiszyn.gopsinfo.pl/index.php?menu=7225>

2.2. Udział asystenta w spotkaniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka

Jak nakazuje przepis ustawy, asystent, prowadzący pracę z rodziną małoletniego przebywającego w pieczy zastępczej, powinien każdorazowo uczestniczyć w posiedzeniach zespołów ds. oceny sytuacji dziecka¹²

Kierownik GOPS w Lubiszynie w swoich wyjaśnieniach z 15 września 2025 r., oświadczyła, że na zaproszenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie asystent rodziny lub pracownik socjalny bierze udział w ww. zespole i przedstawia na nim pisemną opinię na temat funkcjonowania rodziców biologicznych. W sytuacji, gdy pracownicy nie mieli możliwości osobistego uczestnictwa w zespole, do jednostki wysyłana była ww. opinia. Analiza teczek rodzin wykazała, że w okresie objętym kontrolą uczestnictwo asystenta rodziny w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy wymagane było w przypadku dziecka Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). W dokumentacji rodziny znajdowały się zapisy potwierdzające udział asystenta rodziny w zespole oraz pisemna informacja na temat rodziny, którą pracownik przekazał podczas zespołu pracownikom PCPR. W przypadku dziecka Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) asystent rodziny nie uczestniczył w zespole, z uwagi na Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Akta kontroli: 69, 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Opinie dla sądu na temat sytuacji rodziny

W sytuacji, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynęło 18 miesięcy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej ma obowiązek wnioskować do sądu o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Do ww. wniosku dołączona powinna być opinia gminy na temat warunków w rodzinie biologicznej.¹³

Analiza dokumentacji wykazała, że okres przebywania w pieczy zastępczej dzieci *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) nie przekroczył 18 miesięcy. W teście rodziny *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) znajdowało się natomiast pismo z opinią na temat rodziny, jaką asystenta przekazał pracownikom PCPR w Gorzowie Wlkp., podczas zespołu ds. okresowej oceny sytuacji rodziny. W przypadku rodziny *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902), w teście rodziny znajdowała się informacja przesłana do sądu dotycząca sytuacji mał. córki klienta.

Akta kontroli: str.: 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹² art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

¹³ art. 47 ust. 7 lub art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Koordynowane wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Jak wynika ze sprawozdań w CAS oraz dokumentacji przekazanej przez Kierownika GOPS w Lubiszynie, w okresie objętym kontrolą żadna z rodzin z terenu gminy Lubiszyn nie korzystała z koordynowanego wsparcia asystenta w ramach ustawy „Za życiem”¹⁴. Kierownik Ośrodka wydał stosowne Zarządzenie Nr 9/2022 z 30 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia procedury koordynacji asystenta rodziny przewidzianej w ramach realizacji ustawy „Za życiem” z 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin. Powyższe zarządzenie znajdowało się na stronie internetowej Ośrodka w zakładce „Za życiem”. Opublikowane zostały również niezbędne załączniki, takie jak: wniosek o objęcie koordynacją przez asystenta rodziny, oświadczenie, upoważnienie, arkusz diagnozy (ocena sytuacji rodziny), weryfikacja planu pracy z rodziną oraz ogólny katalog możliwego wsparcia. Zespół kontrolny rekomenduje, aby w sytuacji, gdy rodziny będą obejmowane opieką i poradnictwem w ramach ustawy „Za życiem”, korzystać z rekomendacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, związanych ze wskazaną ustawą.

Akta kontroli: str.: 52, 74-313

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- wykonując zadania korzystać z rekomendacji metodycznych i organizacyjnych wydanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Warszawa, marzec 2017.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu realizacji wybranych zadań gminy z zakresu wspierania rodziny.

Rekomendacje:

1. W planach pracy z rodziną wskazywać konkretne terminy realizacji działań.
2. Przy tworzeniu dokumentów, korzystać ze wskazówek zawartych w publikacji Izabeli Krasiejko.
3. W przypadku rodzin, które potrzebują wzmożonego wsparcia, częściej monitorować środowisko.
4. Każdorazowo w notatkach wskazywać godziny wejścia/wyjścia w środowisko.
5. Wizytować środowiska również w godzinach popołudniowych.
6. Każdorazowo, w przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, dokonywać prób podjęcia współpracy z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka.
7. Pozyskiwanie od rodzin na piśmie odmowy współpracy z asystentem na rzecz reintegracji.
8. Wykonując zadania, korzystać z rekomendacji metodycznych i organizacyjnych wydanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Warszawa, marzec

¹⁴art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

2017.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz §14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Wirginia Puł-Sobania

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Monika Mach